ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ
ՈՐՈՇՈՒՄ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Արգիշտիի 1

№ 5580-Ա « 13 » նոյեմբերի 2026թ.

ՎՆԱՍԻ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋԸ ՄԵՐԺԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1.Որոշմամբ լուծվող հարցի նկարագրությունը.

Երևանի քաղաքապետարան հասցեագրված Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանի 2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումի հիման վրա «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի դրույթներին համապատասխան իրականացվել է վարչարարություն:

2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումի քննության կապակցությամբ 2026 թվականի նոյեմբերի 5-ին, ժամը 11:00-ին հրավիրվել են լսումներ, որի մասին ծանուցվել է Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանը: Նշանակված լսումներին Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանը չի ներկայացել, սակայն հայտնել է դիրքորոշում և միջնորդել է վարչական վարույթը դիմողի և նրա ներկայացուցչի բացակայությամբ իրականացնել:

Ուսումնասիրելով 2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումը և ի լրումն ներկայացված 2026 թվականի հոկտեմբերի 23-ի թիվ Դ-116458-26 դիմումը (այսուհետ՝ Դիմումներ), Դիմումներին կից և վարույթի շրջանակներում ստացված նյութերը, գնահատելով վարույթի առարկային առնչվող բոլոր փաստական հանգամանքները, պարզվել է հետևյալը.

2. Որոշման կայացման համար հիմք հանդիսացող փաստերը.

Երևանի քաղաքապետարան հասցեագրված Դիմումներով ներկայացված փաստարկների համաձայն՝ Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանը, հիմք ընդունով Դիմումներում նշված փաստական հանգամանքները խնդրել է փոխհատուցել 2026 թվականի հուլիսի 17-ին Երևան քաղաքի Այգեկցի և Մանուշյան փողոցների հատման մոտակայքում ճանապարհային երթևեկության կազմակերպման նպատակով տեղադրված ճանապարհային նշանը «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի վրա ընկնելու արդյունքում առաջացած վնասը:

2025 թվականի փետրվարի 17-ին տրված տրանսպորտային միջոցի հաշվառման թիվ AB686723 վկայագրի համաձայն՝ «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի փոխադրամիջոցը հանդիսանում է Արսեն Իսրայելյանի սեփականությունը:

Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության ոստիկանության աշխատակցի կողմից 2026 թվականի հուլիսի 17-ին կազմվել է նյութական վնասով

ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասին թիվ 2118237 արձանագրությունը, որի համաձայն՝ նշված օրը, Արսեն Իսրայելյանի վարած «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի մասնակցությամբ Երևան քաղաքի Մանուշյան և Վաղարշյան փողոցների հատման մոտակայքում տեղի է ունեցել ինքնավթար, ինչի կապակցությամբ նաև կազմվել է պատահարի վայրի սխեմա:

2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումին կից Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանը ներկայացրել է 2026 թվականի հուլիսի 20-ին Վահան Սաֆարյանի կողմից կազմված «Ավտոմեքենային պատճառված վնասի գնահատման հաշվետվություն» վերտառությամբ փաստաթուղթ, որի համաձայն՝ «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի վնասվածքները վերացնելու համար անհրաժեշտ ապրանքների և ծառայությունների ընդհանուր արժեքը՝ գնահատման ժամանակահատվածի դրությամբ գործող շուկայական գներով կազմում է 200.000 (երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումի ուսումնասիրության արդյունքում Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի տրանսպորտի վարչությունից 2026 թվականի հոկտեմբերի 28-ին ստացվել է տեղեկատվություն այն մասին, որ քննարկվող ճանապարհային նշանը տեղադրվել է «Ռեգիոնստրոյսերվիս» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից, վերջինիս և Երևանի քաղաքապետարանի միջև 2026 թվականի հունվարի 20-ին կնքված № «ԵՔ-ԲՄԱՇՁԲ-26/3» աշխատանքների կատարման գնման պայմանագրի (այսուհետ՝ Գնման պայմանագիր) շրջանակում:

Դիմումներին կից չեն ներկայացվել «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի ինքնավթարի հանգամանքները հետազոտման առարկա դարձրած լինելու, ինչպես նաև պատահարի հետևանքով առաջացած՝ ավտոմեքենայի վնասվածքների հետքաբանական ու ապրանքագիտական փորձաքննության, պատահարի ու վնասի միջև պատճառահետևանքային կապը հիմնավորող փորձագիտական եզրակացություններ, ինչպես նաև առկա չէ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտ, որով հաստատված է ենթադրյալ վնասը Երևանի քաղաքապետարանի ոչ իրավաչափ գործողության կամ անգործության ուղղակի, անմիջական և անխուսափելի հետևանքը հանդիսանալու հանգամանքը: Դիմումներով չի հիմնավորվել 2026 թվականի հուլիսի 20-ի «Ավտոմեքենային պատճառված վնասի գնահատման հաշվետվություն» վերտառությամբ փաստաթղթում նշված 200.000 (երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ գումարի չափով ենթադրյալ վնասը նկարագրված պատահարի ուղղակի և անմիջական հետևանքը հանդիսանալու հանգամանքը (պատահարի և վնասի միջև պատճառահետևանքային կապի առկայություն):

3. Որոշումն ընդունելու հիմնավորումները.

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անձը, ում իրավունքը խախտվել է, կարող է պահանջել իրեն պատճառված վնասների լրիվ հատուցում, եթե վնասների հատուցման ավելի պակաս չափ նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ վնասներ են՝ իրավունքը խախտված անձի ծախսերը, որ նա կատարել է կամ պետք է կատարի խախտված իրավունքը վերականգնելու համար, նրա գույքի կորուստը կամ վնասվածքը (իրական վնաս), ինչպես նաև չստացված եկամուտները, որոնք այդ անձը կստանար քաղաքացիական շրջանառության սովորական պայմաններում, եթե նրա իրավունքը չխախտվեր (բաց թողնված օգուտ):

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1058-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ քաղաքացու անձին կամ գույքին, ինչպես նաև իրավաբանական անձի գույքին պատճառված վնասը լրիվ ծավալով ենթակա է հատուցման այն պատճառած անձի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1063-րդ հոդվածի համաձայն՝ քաղաքացուն կամ իրավաբանական անձին պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ դրանց պաշտոնատար անձանց ապօրինի գործողություններով (անգործությամբ)՝ ներառյալ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի՝ օրենքին կամ այլ իրավական ակտին չհամապատասխանող ակտ հրապարակելու հետևանքով, պատճառված վնասը հատուցում է Հայաստանի Հանրապետությունը կամ համապատասխան համայնքը:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1063-րդ հոդվածի բովանդակությունից հետևում է, որ օրենսդիրը որպես փոխհատուցման ենթակա վնաս դիտել է այն վնասը, որը պատճառվել է տեղական ինքնակառավարման մարմնի ապօրինի գործողություններով (անգործությամբ), որպիսի հանգամանքը վարույթով ապացուցված չէ:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1071.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անշարժ գույքի օգտագործման, տիրապետման, տնօրինման, շահագործման կամ կառուցապատման ընթացքում այլ անձանց կամ նրանց գույքին պատճառված վնասի հատուցման պատասխանատվությունը կրում է անշարժ գույքի սեփականատերը, եթե չի ապացուցում, որ վնասը ծագել է անհաղթահարելի ուժի կամ տուժողի դիտավորության հետևանքով:

Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանն իր որոշումներում անդրադարձել է պատճառված վնասի համար պատասխանատվության պայմաններին, մասնավորապես՝ արձանագրել է, որ վնասի հատուցման համար պարտադիր պայման է իրավունքը խախտած անձի ոչ օրինաչափ վարքագծի, վնասների, վնասների ու ոչ օրինաչափ գործողության միջև պատճառահետևանքային կապի և պարտապանի մեղքի միաժամանակյա առկայությունը: Ընդ որում, նշված պայմաններից որևէ մեկի բացակայության դեպքում վնասը ենթակա չէ հատուցման (տե՛ս, Նատալյա Հակոբյանն ընդդեմ Վարդան Հայրապետյանի թիվ ՀՔԴ3/0016/02/08 գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 13.02.2009 թվականի որոշումը):

Դատական պրակտիկայում հակաիրավական, ոչ օրինաչափ վարքագիծը բնորոշվում է որպես գործողություն կամ անգործություն, որը խախտում է օրենքի, այլ իրավական ակտերի պահանջները, ինչպես նաև անձի սուբյեկտիվ իրավունքը: Գործողությունն անձի նպատակաուղղված, կամային արարքն է, իսկ անգործությունն արտահայտվում է անհրաժեշտ և պարտադիր վարքագիծ դրսևորելուց ձեռնպահ մնալով:

Ոչ օրինաչափ վարքագծի և վնասի միջև պատճառահետևանքային կապը ենթադրում է, որ վնասը պետք է հանդիսանա ոչ օրինաչափ վարքագծի ուղղակի, անմիջական հետևանք: Այն դեպքում, երբ վնասն անհրաժեշտաբար թելադրված չէ ոչ օրինաչափ գործողությամբ (անգործությամբ), կամ գործողության (անգործության) և վնասի միջև կապն անուղղակի է, վնասի հատուցման համար անհրաժեշտ պատճառահետևանքային կապի պայմանն առկա չէ:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը վարչական վարույթում որպես ապացույց գնահատում է գործում առկա բացատրությունները, ցուցմունքները, փորձագիտական եզրակացությունները, փաստաթղթերը, նյութերը, իրերը, ինչպես նաև

այն հանգամանքները, որոնք իր հայեցողությամբ այդ մարմինը պիտանի և անհրաժեշտ է համարում գործի փաստական հանգամանքների բացահայտման և գնահատման համար:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետի համաձայն՝ անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է՝ անձը՝ նրա համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 96–րդ հոդվածի համաձայն՝ վնասի հատուցում չի իրականացվում, քանի դեռ վարչական մարմնի իրավական ակտը, գործողությունը կամ անգործությունը, որով անձին վնաս է հասցվել, սահմանված կարգով ոչ իրավաչափ չի ճանաչվել, բացառությամբ նույն օրենքի 109-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերի:

Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանը, անդրադառնալով ոչ իրավաչափ վարչարարության հետևանքով պատճառված վնասի հատուցման խնդրին, նախկինում կայացրած որոշմամբ նշել է, որ վարչարարության հետևանքով վնասի հատուցման պահանջով անհրաժեշտ է, որպեսզի առաջին հերթին ոչ իրավաչափ ճանաչված լինի անձին վնաս հասցրած վարչական մարմնի իրավական ակտը, գործողությունը կամ անգործությունը, որից հետո միայն անձը պարտավոր է նախ դիմել վնասը պատճառած վարչական մարմին, որի կողմից հատուցման պահանջն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մերժելու կամ դիմումը չքննարկելու դեպքում կարող է վարչական ակտը, գործողությունը կամ անգործությունը բողոքարկել վերադասության կամ դատական կարգով (տե՛ս, թիվ ՎԴ/3280/05/09 վարչական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 2010 թվականի դեկտեմբերի 3-ի որոշումը):

Ելնելով վերոգրյալից և հաշվի առնելով, որ դիմումներին կից չեն ներկայացվել «HONGQI E-QM5 PLUS» մակնիշի «37 PW 786» հաշվառման համարանիշի ավտոմեքենայի ինքնավթարի հանգամանքները հետազոտման առարկա դարձրած լինելու, ինչպես նաև պատահարի հետևանքով առաջացած՝ ավտոմեքենայի վնասվածքների հետքաբանական ու ապրանքագիտական փորձաքննության, պատահարի ու վնասի միջև պատճառահետևանքային կապը հիմնավորող փորձագիտական եզրակացություններ, առկա չէ օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտ, որով հաստատված է ենթադրյալ վնասը Երևանի քաղաքապետարանի ոչ իրավաչափ գործողության կամ անգործության ուղղակի, անմիջական և անխուսափելի հետևանքը հանդիսանալու հանգամանքը, ինչպես նաև Դիմումներով չի հիմնավորվել 2026 թվականի հուլիսի 20-ի «Ավտոմեքենային պատճառված վնասի գնահատման հաշվետվություն» վերտառությամբ փաստաթղթում նշված 200.000 (երկու հարյուր հազար) ՀՀ դրամ գումարի չափով ենթադրյալ վնասը նկարագրված պատահարի ուղղակի և անմիջական հետևանքը հանդիսանալու հանգամանքը (պատահարի և վնասի միջև պատճառահետևանքային կապի առկայություն) և ենթադրյալ վնասը Երևանի քաղաքապետարանի կողմից հատուցման ենթակա լինելու հանգամանքը, ուստի հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 17-րդ, 1058-րդ, 1063-րդ, 1071.1-րդ հոդվածներով և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 42-րդ, 43-րդ և 96-րդ հոդվածներով՝

ՈՐՈՇԵՑԻ

1. Երևանի քաղաքապետարան հասցեագրված՝ Արսեն Իսրայելյանի ներկայացուցիչ Դավիթ Իսրայելյանի 2026 թվականի հոկտեմբերի 19-ի թիվ Դ-113993-26 դիմումով (ի լրումն

դիմում՝ 2026 թվականի հոկտեմբերի 23-ի թիվ Դ-116458-26) ներկայացված՝ վնասի փոխհատուցման պահանջը մերժել:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն ստանալու հաջորդ օրը:

3.Սույն որոշումը կարող է վարչական կարգով բողոքարկվել Երևանի քաղաքապետին կամ դատական կարգով՝ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան՝ դրա ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԻՆՅԱՆ 